

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ 2002 - ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

Στις παρακάτω ερωτήσεις 1 – 4 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Η ορμή συστήματος δύο σωμάτων που συγκρούονται διατηρείται:

- α. μόνο στην πλάγια κρούση.
- β. μόνο στην έκκεντρη κρούση.
- γ. μόνο στην κεντρική ελαστική κρούση.
- δ. σε όλες τις προηγούμενες περιπτώσεις.

(Μονάδες 4)

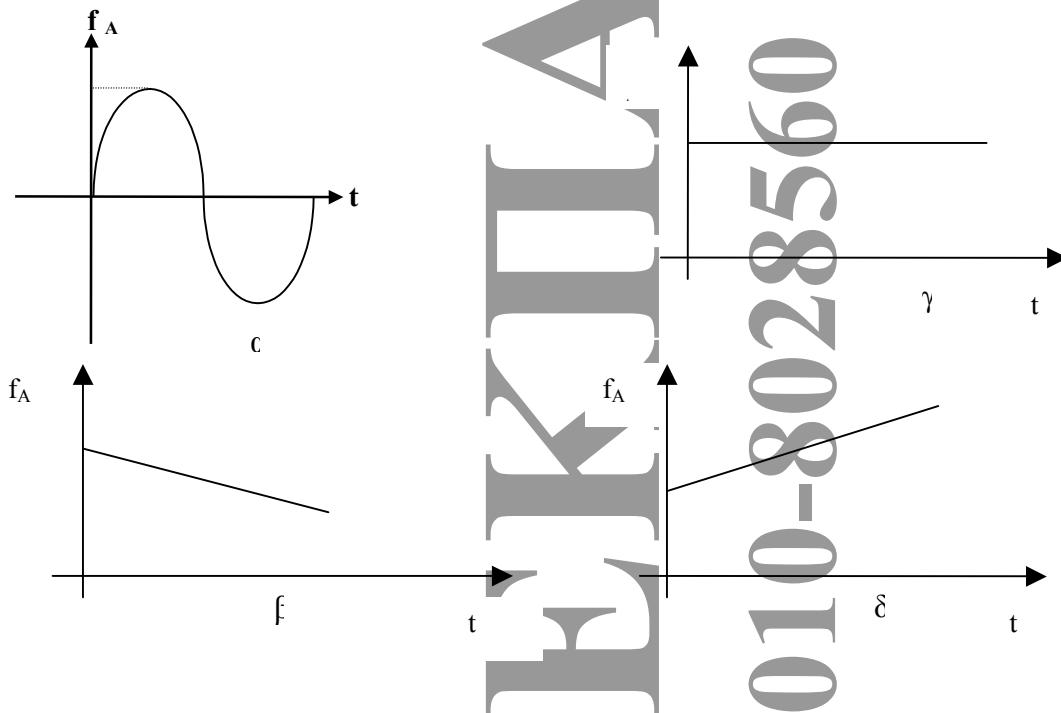
2. Η ροπή αδράνειας ενός στερεού σώματος δεν εξαρτάται από

- α. τη θέση του άξονα περιστροφής.
- β. την κατανομή της μάζας του σώματος γύρω από τον άξονα περιστροφής.
- γ. τη γωνιακή ταχύτητα περιστροφής.
- δ. τη μάζα του σώματος.

(Μονάδες 4)

3. Παρατηρητής πλησιάζει προς ακίνητη πηγή, η οποία εκπέμπει ήχο συχνότητας f_s . Αν η κίνηση του παρατηρητή είναι επιβραδυνόμενη, ποιο από τα παρακάτω διαγράμματα αποδίδει τη μεταβολή της συχνότητας f_A του ήχου που αντιλαμβάνεται ο παρατηρητής σε συνάρτηση με το χρόνο t :

(Μονάδες 4)

4. Ιδανικό κύκλωμα LC εκτελεί ταλαντώσεις και το φορτίο του πυκνωτή δίνεται από την εξίσωση $q = Q \sin \frac{2\pi}{T} t$. Τη χρονική στιγμή $t = \frac{T}{4}$:

α. η ενέργεια του μαγνητικού πεδίου του πηνίου είναι ίση με την ενέργεια του ηλεκτρικού πεδίου του πυκνωτή.

β. η ενέργεια του μαγνητικού πεδίου του πηνίου είναι μεγιστη.

γ. η ενέργεια του ηλεκτρικού πεδίου του πυκνωτή είναι μέγιστη.

δ. η ενέργεια του μαγνητικού πεδίου του πηνίου είναι ίση με το $\frac{1}{4}$ της ολικής ενέργειας του κυκλώματος.

(Μονάδες 4)

5. Να χαρακτηρίσετε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις με το γράμμα Σ, αν είναι Σωστή, ή με το γράμμα Λ, αν είναι Λανθασμένη.

α. Στη φθίνουσα μηχανική ταλάντωση η περίοδος αυξάνεται, όταν μειώνεται ο συντελεστής απόσβεσης.

β. Ολική εσωτερική ανάκλαση μπορεί να συμβεί, όταν το φως μεταβαίνει από ένα οπτικά πυκνότερο σε ένα οπτικά αραιότερο μέσο.

γ. Τα ραδιοκύματα έχουν μεγαλύτερο μήκος κύματος από τις ακτίνες X, γι' αυτό ταξιδεύουν πιο γρήγορα στο κενό.

δ. Η ορμή ενός σώματος είναι ίδια για δύο παρατηρητές που βρίσκονται σε δύο διαφορετικά αδρανειακά συστήματα.

(Μονάδες 5)

6. Στον παρακάτω πίνακα Α δίνονται μεγέθη, ορισμοί μεγεθών και νόμοι που αναφέρονται στη μεταφορική κίνηση ενός σώματος. Να συμπληρώσετε τον πίνακα Β με τα αντίστοιχα μεγέθη, ορισμούς και νόμους που αναφέρονται στην περιστροφική κίνηση ενός σώματος.

A	B
α. Ορισμός ταχύτητας $\vec{v} = \frac{d\vec{x}}{dt}$	1.
β. Β νόμος του Νεύτωνα $\Sigma \vec{F} = m \vec{a}$	2.
γ. Κινητική ενέργεια $K = \frac{1}{2} m v^2$	3.
δ. Μάζα m	4.

(Μονάδες 4)

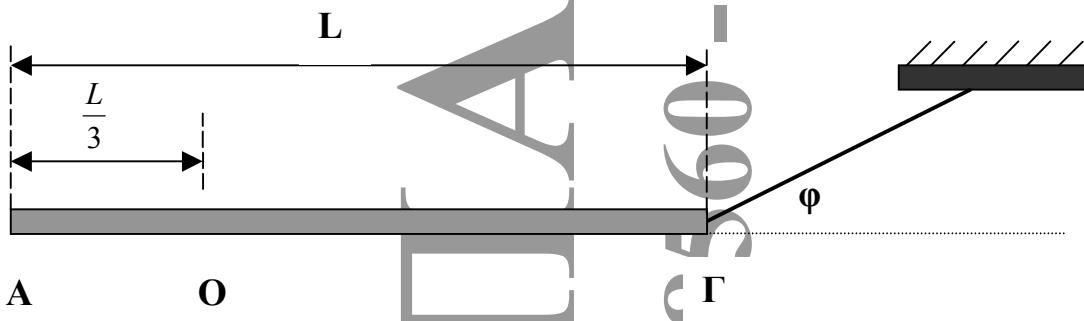
ΘΕΜΑ 2^ο

1. Να αποδείξετε τη σχέση που δίνει την περίοδο του διακροτήματος. (Μονάδες 7)
2. Κατά μήκος ενός γραμμικού ελαστικού μέσου διαδίδεται εγκάρσιο αρμονικό κύμα, προς την αρνητική κατεύθυνση. Οι φάσεις της ταλάντωσης δύο σημείων A και B του ελαστικού μέσου , την ίδια χρονική στιγμή είναι $\phi_A = \frac{15\pi}{2}$ και $\phi_B = \frac{5\pi}{2}$, αντίστοιχα. Αν τα δύο σημεία βρίσκονται στο θετικό ημιάξονα, ποιο βρίσκεται πλησιέστερα προς τη θέση $\chi = 0$; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)
3. Δύο σφαίρες A και B , ίσων μάζών, κινούνται πάνω στην ίδια ευθεία και κατά την ίδια φορά με ταχύτητες που έχουν μέτρα $\upsilon_1 = 10 \text{ m/sec}$ και $\upsilon_2 = 20 \text{ m/sec}$, αντίστοιχα. Οι δύο σφαίρες συγκρούονται και μετά την κρούση το μέτρο της ταχύτητας της σφαίρας A είναι $\upsilon'_1 = 16 \text{ m/sec}$. Τι μπορείτε να συμπεράνετε για την κρούση; Είναι ελαστική ή όχι; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

ΘΕΜΑ 3^ο

Ομογενής και ισοπαχής ράβδος ΑΓ, μήκους $L = 1$ και μάζας $m = 10 \text{ Kg}$, μπορεί να στρέφεται γύρω από ακλόνητο οριζόντιο άξονα που διέρχεται από σημείο O , το οποίο απέχει απόσταση σημείο $\frac{L}{3}$ από το άκρο A της ράβδου. Η ράβδος ισορροπεί οριζόντια με τη βοήθεια νήματος που είναι δεμένο στο άκρο Γ της ράβδου και σχηματίζει γωνία $\varphi = 30^\circ$ με την οριζόντια διεύθυνση όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

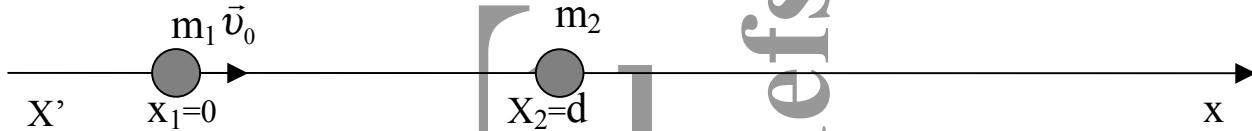
* οι τριβές στην οριζόντια και κατακόρυφη θέση να θεωρηθούν μηδενικές.

- A. Να βρεθεί η τάση του νήματος. (Μονάδες 8)
- B. Κάποια στιγμή το νήμα κόβεται
- a. Να βρεθεί η αρχική γωνιακή επιτάχυνση περιστροφής της ράβδου. (Μονάδες 5)
- β. Αν η ράβδος όταν γίνεται κατακόρυφη, έχει γωνιακή ταχύτητα $\omega = 4 \text{ rad/sec}$, να βρεθεί η κινητική της ενέργεια και η απώλεια ενέργειας λόγω τριβών με τον άξονα περιστροφής. (Μονάδες 7)
- γ. Να βρεθεί ο ρυθμός μεταβολής της στροφορμής, όταν η ράβδος γίνεται κατακόρυφη. (Μονάδες 5)

Δίνεται ότι η ροπή αδράνειας μιας ομογενούς και ισοπαχούς ράβδου μάζας m και μήκους L ως προς άξονα περιστροφής που είναι κάθετος στη ράβδο και διέρχεται από το μέσον της είναι $I = \frac{1}{12} \cdot m \cdot L^2$ και ότι η επιτάχυνση της βαρύτητας είναι $g = 10 \text{ m/sec}^2$.

ΘΕΜΑ 4°

Δύο μάζες $m_1 = 1 \text{ kg}$ και $m_2 = 2 \text{ kg}$ βρίσκονται πάνω σε λειτο οριζόντιο επίπεδο, στις θέσεις $x_1 = 0$ $x_2 = d = 30 \text{ m}$ ενός προσανατολισμένου άξονα x' . Τη χρονική στιγμή $t = 0$ δίνουμε στη μάζα m_1 ταχύτητα μέτρου $v_0 = 6 \text{ m/sec}$ προς τη θετική κατεύθυνση. Αν οι δύο μάζες συγκρούονται μετωπικά και ελαστικά :

α. Να βρείτε τις ταχύτητες των δύο μαζών μετά την κρούση.

(Μονάδες 6)

β. Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση που δίνει τη θέση του κέντρου μάζας του συστήματος των δύο μαζών μέχρι τη σύγκρουσή τους, σε συνάρτηση με το χρόνο, και να την παραστήσετε γραφικά.

(Μονάδες 6)

γ. Να περιγράψετε το είδος της κίνησης του κέντρου μάζας (C.M.) σ' όλη τη διάρκεια του φαινομένου (πριν και μετά την κρούση) και να βρείτε την ταχύτητα του τις χρονικές στιγμές $t_1 = 3 \text{ sec}$ και $t_2 = 7 \text{ sec}$.

(Μονάδες 6)

δ. Αν τη στιγμή της κρούσης ενεργοποιείται κατάλληλη διάταξη που βρίσκεται στη μάζα m_2 και εκπέμπεται ηχητικό κύμα συχνότητας $f_s = 200 \text{ Hz}$, να βρείτε τη συχνότητα του κύματος που ανιχνεύει μια άλλη διάταξη, η οποία είναι κατάλληλα τοποθετημένη στη μάζα m_1 .

Δίνεται η ταχύτητα του ήχου στον αέρα και στις συνθήκες $v_{ηχ} = 340 \text{ m/sec}$.

(Μονάδες 7)